
Maa-aines- ja ympäristölupa kiviaineksen ottamiseen, louhintaan ja murskaukseen sekä muualta tuodun kiviaineksen välivarastointiin ja murskaukseen, Destia Oy, Metsälä 790-468-4-11 ja Markunmäki 790-468-3-16, Sastamala

YMPTJAOS 30.10.2024 § 39
508/11.01.00/2024

Asia

Ympäristönsuojelulain 39 §:n ja maa-aineslain 4 §:n mukainen hakemus kalliokiviaineksen ottoon sekä kalliokiviaineksen louhintaan ja murskaamiseen

Hakija

Destia Oy
Teollisuustie 27
33961 Pirkkala
y-tunnus: 2163026-3

Toiminta, jolle haetaan maa-aines- ja ympäristölupaa

Lupaa haetaan kalliokiviaineksen ottoon sekä kalliokiviaineksen louhintaan sekä murskaukseen siirrettävällä murskauslaitoksella Sastamalan kaupungin Soinilan kylässä, Metsälän kallioalueella, kiinteistöillä Metsälä 790-468-4-11 ja Markunmäki 790-468-3-16. Ottamisalueen pinta-ala 8,4 ha, josta louhinta-alueen pinta-ala on 3,6 ha.

Lupaa haetaan 10 vuodeksi ja kokonaisottomäärä on 330 000 k-m³. Kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen ja lupaa haetaan toiminnan aloittamiselle mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta YSL 199 § ja MAL 21 §:n mukaisesti. Lisäksi haetaan lupaa tuoda alueen ulkopuolelta kiviainesta välivarastointiin ja murskaukseen alle 10 000 t vuodessa kiinteistöllä Metsälä 790-468-4-11.

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslain (555/1981) 4 § ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 1 momentti sekä ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdat 7 c ja 7e sekä 13 f.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Toimivaltainen viranomainen on maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 34 §:n 2 momentin sekä ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin kohtien 6 a, 6 b sekä 12 b mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona toimii Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaosto.

Asian vireilletulo

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus on tullut vireille 9.7.2024.

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne sekä muut maankäyttörajoitukset

Sastamalan kaupungin rakennuslautakunnan myöntämä maa-aineslain mukainen lupa maa-aineksen ottamiseen (RAKLTk 10.2.2015 § 12) ja Sastamalan kaupungin ympäristöjaoston myöntämä ympäristölupa (YMPJAOST 11.11.2014 § 62) ovat voimassa 10.2.2025 asti.

Asfalttiasema on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään 10.7.2014.

Alue ei sijaitse asema- tai yleiskaava-alueella. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 suunnitelma-alueeseen ei kohdistu merkintöjä.

Kiinteistön Metsälä Rn:o 4:11 omistaa Destia Oy ja kiinteistön Markunmäki Rn:o 3:16 osalta toiminta tapahtuu maanomistajan kanssa laaditun sopimuksen mukaisesti.

Sijainti ja sen ympäristö

Kallioalue sijaitsee Sastamalassa, Kämmäkätien (tiennumero 12835) varressa, noin 9 kilometriä etelään Sastamalan keskustasta. Suunnitelma-alueen pinta-ala on yhteensä noin 8,91 hehtaaria.

Suunnitelma-alue sijaitsee tavanomaisessa kangas- tai kalliometsässä. Alueen ympäristö on maa- ja metsätalousvaltaista haja-asutusaluetta. Suunnitelma-alue rajautuu pohjois-, itä- ja eteläreunoiltaan metsäalueeseen ja lännessä Kämmäkätiehen. Kämmäkätien länsipuolella on suoaluetta. Maaston korkeudeltaan suunnitelma-alue sijaitsee noin 10–15 metriä korkeammalla kuin lounais- ja koillispuolen lähimmät rakennukset.

Suunnittelualueella kiinteistöllä Metsälä Rn:o 4:11 on aikaisemmillä lupakausilla otettu kiviainesta, joten se ei ole enää kokonaisuudessaan luonnontilainen. Kiinteistöllä Markunmäki Rn:o 3:16 ottamistoimintaa ei ole vielä aloitettu.

Asutusta on haja-asutuksena Kämmäkätien varrella suunnitelma-alueen etelä- ja pohjoispuolilla. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä pohjoisessa.

Maisema ja luonto

Suunnitelma-alueen ympäristössä ei ole erityisiä maisema-arvoja. Alue ei topografialtaan tai maisemaltaan erotu lähi- tai kaukomaisemassa.

Suunnitelma-alueen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita. Lähin suojelualue on Natura 2000-verkoston (SPA) kuuluva järviryhmä Hanhijärvi-Keskinen-Tapiolanjärvi (tunnus SPAFI0350002) suunnitelma-alueen itäpuolella. Lähimmillään Tapiolanjärvi sijaitsee noin 2,1 kilometrin, Keskistenjärvi noin 2,3

kilometrin ja Hanhijärvi noin 4,2 kilometrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta.

Luontoarvot on selvitetty Destia Oy:n toimesta edellisen maa-aines- ja ympäristölupaprosessin aikana. Alue on luonnonarvoiltaan tavanomaista kangas- tai kalliometsää. Selvitysalueelta ei todettu luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia suojeltavia luontotyyppisiä eikä metsälain 10 §:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Alueella ei esiinny vesilain mukaisia arvokkaita vesiluontotyyppisiä, kuten lähteitä. Alueella ei havaittu luonnonsuojeluasetuksessa (160/1997) rauhoitettuja tai uhanalaisia lajeja tai niiden potentiaalisia esiintymisalueita. Äänihavaintojen sekä alueen biotooppien perusteella pesimälinnuston voidaan olettaa olevan lajistoltaan tavanomainen. Selvitysalueella tai sen lähiympäristössä ei havaittu liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä.

Suunnitelma-alueen keskiosassa, kiinteistöllä Markunmäki Rn:o 3:16, sijaitsee kulttuuriperintökohde Soinila Kahilassuo (muu kulttuuriperintökohde, tunnus 1000006148). Museoviraston kulttuuriympäristön palveluikkunan perusteella kohteen tyyppi on kivirakenteinen latomus sekä työ- ja valmistuspaikka, joka on alatyypiltään maanmittauspiste. Pirkanmaan maakuntamuseo on antanut asiasta lausunnon. Pirkanmaan maakuntamuseo on tehnyt dokumentoinnin kohteelle 14.10.2024.

Pinta- ja pohjavesiolosuhteet

Louhitulle alueelle ei ole havaittu kertyvän merkittäviä määriä sade- tai sulamisvesiä. Havaintojen perusteella osa pintavedestä imeytyy kallionpinnan rakoihin ja alueella olevaan murskekerrokseen. Louhoksen pohja on louhittu etelään viettäväksi ja louhoksen eteläkulmassa on louheesta tehty uoma, jonka kautta osa pintavedestä mahdollisesti purkautuu. Pintavesien valumareitti jatkuu louheuomasta etelään, Suruntien varren ojaan, josta se jatkaa pelto-ojia pitkin Ylistenjärveen. Lähin vesistö on Ylistenjärvi noin 900 metrin etäisyydellä louhoksen eteläpuolella.

Suunnittelualue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue Houhajärvi A (tunnus 0291201 A) sijaitsee lähimmillään 4,5 km päässä koilliseen.

Maanpeite suunnitelma-alueella on ohut ja avokallioiden kohdalla sitä ei ole lainkaan. Maaperän pohjavettä on alueella siten hyvin vähän ja muodostuvan pohjaveden määrä on vähäinen.

Suunnitelma-alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse talousvesikaivoja. Lähimmät kaivot sijaitsevat 300-470 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueen rajasta lukien. Kaivojen vedenlaatua on tarkkailtu maa-aineesluvan mukaisesti, eikä tulosten tarkastelun perusteella maa-ainesten otolla ole havaittu olevan vaikutuksia kaivovesien laatuun eikä pinnankorkeuksiin.

Yleiskuvaus toiminnasta ja sen laajuudesta

Ottamisen pohjan taso ottamisalueen osalla, jossa on vielä louhittavaa, on +111,0...+112,0. Edeltävillä lupakausilla ottamisalueen eteläosa on otettu alimmillaan noin tasolle +110,5. Pohjan kallistus louhitaan etelään viettäväksi. Rintauskorkeus alueella on enimmillään noin 16,5 metriä.

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 8,91 hehtaaria, josta ottamisalueen pinta-ala on noin 8,4 hehtaaria. Varsinaisen louhinta-alueen pinta-ala on noin 3,6 hehtaaria. Kokonaisottamismäärä on 330 000 m³ltr.

Arvioitu vuotuinen louhintamäärä on keskimäärin 33 000 m³ltr ja murskattavan aineksen määrä keskimäärin 50 000 t, mutta enintään 200 000 t. Vuosittainen ottomäärä vaihtelee käyttötarpeen ja markkinatilanteen mukaan. Vuosittainen murskausmäärä sisältää mahdollisen muualta tuodun eli vastaanotetun louheen murskauksen. Vastaanotettavan louheen määräksi arvioidaan keskimäärin 2000 tonnia vuosittain, maksimissaan 10 000 tonnia vuosittain.

Aiemman ottamisen aikana varastoitua pintamaata on varastoituna ottamisalueelle noin 7 000 m³. Louhinta-alueella arvioidaan olevan jäljellä vielä poistettavaa pintamaata noin 8500...14 000 m³.

Toiminta-ajat

Hakemuksen mukaiset toiminta-ajat ovat vuosittain 15.8.-15.6.:

poraush	ma-pe klo 7-21
räjäytykset	ma-pe klo 8-18
rikotus	ma-pe klo 8-18
murskaus	ma-pe 7-22
kuormaush ja kuljetush	ympäri vuotisestish ma-pe 6-22 ja la 7-16.

Kuormaush ja kuljetush tehdään satunnaisestish lauantaisinh esimerkiksi tienpitoon liittyvistish syistä.

Muualta tuodun kiviaineksh vastashotto vain sovittuna aikoina, klo 6-22 välisenä aikana.

Murskeeh tuotantosh on jaksoittain siten, että toimintajaksojash on arviolta 1–3 vuoden välein. Yhdesh murskausjaksh pituush vaihtelee 3–8 viikkoon. Toiminnan kausittaisuush perustuu siihen, että murskelajikkeitash valmistetaan niiden kulloiseshkin käyttökohteen jash menekin mukaan. Jos kiviainekshelle on tarvetta, toimintajaksojash voi olla vuodessash useampia.

Käytettäväh polttoaineet

Murskauslaitoksh energiah tuotetaan polttomoottoreillash tai energialähteenä on aggregaatillash tuotettava sähkövirta. Työkoneidesh ja poravaunujesh polttomoottorit toimivat kevyellä polttoöljylläh. Murskaus- jash porauskalustosh varten alueellash ei varastoida polttoainetta, vaan koneet tankataan suoraan alueellash käyvästäh säiliöautostash.

Konekalusto (sis. murskauksen ja louhinnan kaluston sekä työkoneet) kuluttaa kevyttä polttoöljyä keskimääräisenä tuotantovuonna noin 51 000 litraa. Maksimituotantomäärällä kulutus olisi noin 175 000 litraa vuodessa.

Murskausurakan ulkopuolisina aikoina toimivia yksittäisiä työkoneita (myyntikuormia tekevä pyöräkuormaaja, kaivinkone) varten alueella voi olla polttoainetta 1–3 m³. Polttoainesäiliöt ovat kuljetukseen hyväksytyjä IBC-säiliöitä. Säiliössä on kaksoisvaippa tai kiinteä valuma-allas, ylitäytönestín, laponesto ja tankkauslaitteistoissa on lukittava sulkuventtiili. Säiliöitä ei säilytetä alueella, vaan ne ovat joko auton lavalla tai tilapäisesti maahan sijoitettuna tukitoiminta-alueella.

Louhinnan räjähdysaineita ei säilytetä alueella. Räjähdeiden käsittelyssä ja säilytyksessä toimitaan valtioneuvoston asetuksen räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011) mukaisesti.

Päästöt ympäristöön ja niiden ehkäisy

Arvioidut päästöt ilmaan:

	yksikkö	keskiarvo	enintään
Hiukkaset (sis. pöly)	t/a	2,7	7,5
Typen oksidit (NO _x)	t/a	2	5
Rikkidioksidi (SO ₂)	t/a	0,001	0,003
Hiilidioksidi (CO ₂)	t/a	190	520

Pölyä syntyy louheen käsittelystä, murskauksesta, varastoinnista, kuormauksesta ja jonkin verran työmaaliikenteestä. Polttoprosessiperäisiä typpi-, rikki-, hiilidioksidi- ja pienhiukkaspäästöjä aiheutuu energian tuotannosta eli koneiden polttomootoreista.

Murskauksessa syntyvän pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat usea tekijät, kuten valmistettavan murskeen raekoko, raaka-aineen ominaisuudet, ilman suhteellinen kosteus ja tuuliolosuhteet. Murskauksessa syntyviä pölypäästöjä vähennetään murskauslaitoksen osien kotelointien lisäksi kiviaineksen putoamiskorkeuden säätelyllä ja murskattavan kiviaineksen kastelulla. Myös maastonmuodot ja varastokasojen sijoittelu estävät pölyn leviämistä lähiympäristöön. Tarpeen mukaan myös työmaa-alueen kulkuväyliä kastellaan.

Kämmäkántien liittymä pidetään puhtaana pölystä ja renkaiden mukana kulkeutuvasta maa-aineksesta. Liikenteen aiheuttamaa tien pölyämistä voidaan tarvittaessa estää myös tien suolaamisella. Moottoreiden päästöt minimoidaan huoltamalla koneet säännöllisesti ja pitämällä laitteet hyvässä kunnossa.

Liikenne

Alueelle on liittymä Kämmäkäntieltä (tienumero 12835) tieosoitteen Kämmäkäntie 348 kohdalta. Liittymän läheisyydessä ei ole asutusta. Alueelle johtava tie on murskepintainen. Kämmäkäntien keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) oli 202 ajoneuvoa vuorokaudessa vuonna 2020, josta raskaan liikenteen osuus oli 11 ajoneuvoa vuorokaudessa. Liikenne suuntautuu Kämmäkäntieltä pääasiassa pohjoiseen Sastamalan keskustan suuntaan. Liittymässä on lukittu puomi estämässä asiattonta liikennettä toiminta-aikojen ulkopuolella.

Aktiivisena aikana liikennettä on keskimäärin 10–30 käyntiä työpäivän aikana. Liikenne on kausittaista ja sen määrä vaihtelee murskeen menekin mukaan. Lisäksi murskausurakan aikana on alueelle suuntautuvaa kaluston kuljetuslogistiikkaa ja työntekijöiden henkilöautoliikennettä. On myös kausia, jolloin alueella ei ole toimintaa, eikä siten liikennettä.

Liikenteen määrä pysyy nykyiseen toimintaan nähden ennallaan.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön ja niiden ehkäisy

Melu

Tuotannossa melua syntyy porauksesta, louhintaräjäytyksistä, rikotuksesta, murskauksesta, seulonnasta, asfalttiaseman toiminnasta, varastoinnista, lastauksesta sekä kuljetuksista.

Toiminnan aiheuttama melu voi olla ominaisuuksiltaan vaihtelevaa:

- Murskauksen melu voi olla iskumaista alle 500 metrin etäisyydellä, mutta yli 500 metrin etäisyydellä se ei todennäköisesti ole iskumaista.
- Rikottimen melu on lähietäisyydellä iskumaista, mutta koska rikotin toimii kalliorintauksen juurella louhoksen pohjatasolla, on rikotuksesta ympäristöön aiheutuva melu tavallisesti vähäistä.
- Kiviaineksen käsittely työkoneilla saattaa aiheuttaa ajoittain iskumaista kolinaa.

Ottamisen etenemissuunta on koilliseen-pohjoiseen, jossa kallion ottokorkeus jatkuu 10–15 metrin korkuisena. Murskauslaitos sijoitetaan aina mahdollisimman lähelle louhittua kallionseinämää, jolla pystytään estämään melun leviämistä louhinnan etenemissuuntaan. Ottamisen edetessä myös muut melunlähteet siirtyvät pohjoisemmaksi, jolloin etelänpuoliset asuin- ja lomakiinteistöt jäävät kauemmaksi niistä. Murskauksen aiheuttamia melupäästöjä voidaan vähentää murskauslaitoksen koteloinneilla ja kumituksilla sekä varastokasojen sijoittelulla.

Meluntorjuntatoimenpiteenä kiviaineksen louhintaa ja murskausta (sis. poraus ja rikotus) ei tehdä 16.6.–14.8 välisenä aikana.

Käsitys melun leviämisestä alueelta perustuu Destia Oy:n vuonna 2014 tekemään meluselvitykseen sekä Promethor Oy:n ympäristömelumittauksiin vuonna 2016. Melumittauksen

johtopäätöksenä todettiin, että kiviaineksen murskauksesta aiheutunut melu alitti ympäristöluvassa sekä loma-asumiseen että vakituksille asuinkiinteistöille asetettujen keskiäänitasojen lupamääräysarvot.

Toiminta järjestetään siten, ettei kiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnan aiheuttama keskiäänitaso ylitä valtioneuvostonasetuksen 800/2010 mukaisia raja-arvoja suunnitelma-alueen ympäristössä olevilla asuin- tai lomarakennuksilla. Haitta rajoittuu terveysvaikutusten sijaan mahdolliseen viihtyvyyshaittaan; murskauksen tai porauksen ääni voi ajoittain olla kuultavissa lähimpien asuinrakennusten kohdalla. Toiminnasta aiheutuva mahdollinen meluhaitta ei kuitenkaan ole jatkuvaa, koska toiminta on urakaluonteista, vuosittain lyhytaikaista, eikä louhintaa ja murskausta ole kesäaikana. Viimeisen viiden vuoden aikana murskausta on ollut vain noin 10 työpäivänä eli kahden työviikon ajan vuosittain. Toiminnan volyymin arvioidaan pysyvän nykyisellään tulevallakin lupakaudella.

Melua on arvioitu suunnittelualueelta 600 metrin etäisyydellä sijaitsevilla loma- ja asuinkiinteistöillä. Hakija ei arvioi toiminnalla olevan merkittäviä vaikutuksia ympäristöön. Toiminnasta voi aiheutua ajoittaista mahdollista viihtyvyyshaittaa, mutta ei terveyshaittaa. Alueella ei ole merkittäviä luontokohteita ja maisema entisöidään ottotoiminnan jälkeen.

Tärinä

Tärinää syntyy louhintaräjähdyksissä. Räjähdyksen aiheuttama tärinä leviää hetkellisesti alueen lähiympäristöön. Tärinän suuruuteen vaikuttavat kallion tärinänjohtavuus, räjäytystapa, etäisyys räjäytyspisteestä havaintopisteeseen sekä räjäytyskentän koko. Tärinän vaikutusalue arvioidaan laskennallisesti louhintatyön suunnittelun yhteydessä. Louhintakohteesta riippuen ennen louhintaa tehdään tarvittaessa rakennuskatselmuksia ja määritetään rakennuskohtaiset tärinän raja-arvot.

Metsälän kallioalueella on keskimääräisenä tuotantovuonna 1–2 räjäytystä. Louhintatöissä noudatetaan valtioneuvoston asetusta räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (644/2011). Louhintatärinää on mitattu kiinteistöllä 790-461-2-35, Kämmäkäntie 390. Mitatut arvot ovat olleet pieniä ja osa tuloksista on jäänyt alle mittarin havaintokynnyksen. Viimeisimmässä louhinnassa 24.5.2024 mitattu arvo oli 2,61 mm/s.

Lähimmät asuin- ja lomarakennukset sijaitsevat tämän hakemuksen mukaiseen louhittavaan alueeseen nähden etäällä, yli 410 metrin päässä tai kauempana. Räjähdyksen äänestä voi aiheutua hetkellistä viihtyvyyshaittaa. Räjähdyksistä ilmoitetaan etukäteen alle 600 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta sijaitseville asukkaille.

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Kiviainestoiminnasta ei synny suoraa päästöjä vesiin eikä merkittäviä määriä jätevesiä. Murskauslaitoksen sosiaalitalan jätevedet johdetaan umpisäiliöön ja viedään jätevedenpuhdistamolle.

Kaikki paikalla käsiteltävä kiviaines on pilaantumaton. Toiminnassa ei synny varsinaisia rakennettujen alueiden hulevesiä, vaan sade- ja sulamisvedet imeytyvät louhoksen pohjan kautta maa- ja kallioperään.

Louhoksen pohja on etelään viettävä, jolloin pienet määrät sade- ja sulamisvesiä johtuvat alueen eteläkulmassa sijaitsevaan louheuomaan. Näiden pintavesien valumareitti jatkuu ojustoa pitkin suunnitelma-alueen eteläpuolella sijaitsevaan Ylistenjärveen.

Louhintaräjähdyksissä pieni osa räjähdysaineesta voi jäädä palamatta. Sen seurauksena maahan voi jäädä typpiyhdisteitä, jotka vesiliukoisina kulkeutuvat veden mukana eteenpäin. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella louhintatoiminnasta ympäristöön vapautuvat ainepitoisuudet voidaan minimoida pieniksi.

Toiminnan mahdollisia vaikutuksia kaivovesiin on seurattu suunnitelma-aluetta lähimmistä talousvesikaivoista. Tehtyjen tutkimusten perusteella maa-ainesten otolla ei ole havaittu olevan vaikutuksia kaivovesien laatuun eikä pinnankorkeuksiin.

Jätteet

Toiminnassa syntyy pienten, työn jatkumisen ja turvallisuuden kannalta välttämättömien huoltotoimenpiteiden yhteydessä vähäisiä määriä, noin 500 l/v, vaaralliseksi luokiteltuja jätteitä, kuten jäteöljyjä, kiinteitä öljyjätteitä (öljyisiä rättejä, trasseleita, öljynsuodattimia yms.) ja akkuja, joita välivarastoidaan omissa jättesäiliöissään tiiviissä ja lukitussa varastokontissa. Vaaralliset jätteet toimitetaan murskausjakson päätyttyä asianmukaiseen jatkokäsittelyyn laitokseen, jolla on lupa ko. jätteen käsittelyyn.

Yhdyskuntajätettä syntyy 500-1000 l/v ja se varastoidaan jättesäiliössä, josta se toimitetaan jätehuolto-yhtiön keräyspisteeseen. Metalliriemu, jota syntyy 3-6 t/v varastoidaan kuormalavalla ja toimitetaan raudan kierrätyspisteeseen. WC-jäte ja jätevedet, 1-2 m³/v, varastoidaan umpisäiliössä ja toimitetaan jätevedenpuhdistamolle.

Pintamaata poistetaan ottamisen etenemisen mukaan vaiheittain ja se varastoidaan kasoihin louhinta-alueen reunoille. Kaikki alueen käyttökelpoinen kiviaines hyödynnetään eli toiminnassa ei synny sivukiveä. Ottamisalueella olevan puuston poistaa maanomistaja, joka myös huolehtii kantojen ja hakkuutähteiden hyötykäytöstä.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä ja niihin varautuminen

Toiminnasta aiheutuva merkittävin ympäristöriski on öljyvahinko esimerkiksi työkoneiden letkurikkojen, varastosäiliöiden vuodon tai tulipalon yhteydessä.

Alueelle nimetään vastaava työnjohtaja, joka valvoo, että lupa- ja turvallisuusmääräyksiä noudatetaan. Toiminnassa noudatetaan mm. seuraavia varotoimenpiteitä:

- Toiminnassa noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta öljyjä ei päädy maaperään.
- Vuotojen ehkäisemiseksi koneet ja laitteet huolletaan säännöllisin väliajoin. Huollot tehdään muualla, lukuun ottamatta toiminnan turvallisen jatkumisen kannalta välttämättömiä pieniä ja säännöllisiä huoltoja.
- Murskaus- ja porauskalustoa varten alueella ei varastoida polttoainetta, vaan koneet tankataan suoraan alueella käyvästä säiliöautosta.
- Tukitoimintojen alueen pohja suojataan nesteitä läpäisemättömällä muovikalvolla (HDPE).
- Työkoneiden polttoaineen varastosäiliöt (1-3 m³) ovat kuljetukseen hyväksytyjä IBC-säiliöitä. Säiliöissä on kaksoisvaippa tai kiinteä valuma-alla, ylitäytönestin, laponesto ja tankkauslaitteistoissa on lukittava sulkuventtiili. Säiliöitä ei säilytetä alueella, vaan ne ovat joko auton lavalla tai tilapäisesti maahan sijoitettuna tukitoiminta-alueelle.
- Murskausurakan aikana tarvittavat moottori-, hydraulikka- jne. öljyt sekä jäteöljyt säilytetään varastointiin tarkoitettu tiivispohjaisessa varastokontissa.
- Öljytuotteita varastoidaan alueella vain toiminnan aikana sillä hetkellä käytössä olevien työkoneiden tarvitsema määrä. Öljytuotteiden varastoinnissa noudatetaan ympäristöluvassa esitettäviä vaatimuksia.
- Alueelle varataan riittävästi imeytysmateriaalia ja öljynkeräysvälineitä öljy- tai polttoainevuotojen varalle.
- Työkoneet tankataan siihen tarkoitettu alueella.
- Työkoneet pysäköidään yöksi tukitoiminta-alueelle.
- Alueella on alkusammutuskalusto.
- Louhinta- ja räjäytystyössä sekä räjähteiden varastoinnissa noudatetaan niistä annettuja turvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita. Louhinnassa käytettäviä räjähdysaineita ei säilytetä suunnitelma-alueella.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

Laitoksen toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa. Siihen kirjataan päivittäinen työaika, tuotantomäärä, tehdyt tarkastukset, huollot, keskeytyksen ja poikkeavat tilanteet. Alueella syntyneistä jätteistä ja polttoaineen käyttömääristä pidetään kirjaa.

Syntyvää melua ja pölyä tarkkaillaan jatkuvasti aistinvaraisesti laitoksen toiminnan aikana. Jos asetettujen raja-arvojen epäillä ylittyvän, tehdään lisäksi mittauksia. Melumittaukset ja tulosten analysointi tehdään ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”Ympäristömelun mittaaminen” mukaisesti.

Louhinnasta aiheutuvaa tärinää seurataan tarpeen mukaan, louhijan tekemän riskinarvion perusteella.

Vedenlaatu tutkitaan kiinteistön Ylinen Rn:o 2:35 talousvesikaivosta uuden lupakauden alkaessa, noin 5 vuoden kuluttua luvan lainvoimaiseksi tulosta sekä lupakauden päätyttyä. Vesinäytteestä analysoidaan kiviaineksen ottamisen mahdollisia vaikutuksia ilmentävät parametrit: lämpötila, haju, ulkonäkö, sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraattityppi, nitriittityppi, ammoniumtyppi, kemiallinen hapenkulutus, kolimuotoiset bakteerit ja Escherichia coli. Kaivon pinnankorkeutta seurataan näytteenoton yhteydessä.

Alueelta otettavien maa-aineksien määrä ja laatu ilmoitetaan maa-aineslupaviranomaiselle vuosittain maa-aineslain 23a §:n mukaisesti. Maa-aines- ja ympäristöluvan tarkkailutiedoista kootaan raportti, joka toimitetaan vuosittain Sastamalan kaupungin ympäristövalvontaviranomaiselle.

Alueen jälkikäyttö ja maisemointi

Ottamisen päätyttyä louhittu alue siistitään ja kaikki ottamiseen liittyvät rakenteen puretaan. Ottamisalueen pohja tasataan suunnitelmapiirustusten mukaiseen tasoon +110,5...112,0. Louhitun alueen kaikki reunat luiskataan pintamaalla ja louheella siten, että kokonaiskaltevuus on vähintään noin 1:2.

Kiinteistöllä Markunmäki Rn:o 3:16 ottamisalueen pohja verhoillaan pintamaalla luomaan kasvukerroksen. Pintamaa levitetään louhitun alueen pohjalle vasta siinä vaiheessa, kun ottaminen on loppuvaiheessa. Alueen kasvillisuuden annetaan palautua alueelle luontaisesti tai alueelle voidaan tarvittaessa istuttaa kasvillisuutta tai puustoa. Kiinteistöllä Markunmäki Rn:o 3:16 alueen tuleva käyttö on metsätalous.

Kiinteistöllä Metsälä Rn:o 4:11 ottamisalueen pohja jätetään murskepintaiseksi. Kumpikaan suunnitelma-alueen kiinteistöistä ei sijaitse pohjavesialueella eikä mahdollisella humuskerroksella siten olisi vaikutusta pohjavedensuojelun kannalta. Kiinteistön Metsälä Rn:o 4:11 tuleva käyttö voi olla esimerkiksi varastoalue, puutermiinaali tai vastaava toimitila. Vanhat ottamiskäytöstä poistetut murske- tai kalliopintaiset ottoalueet ja niiden varastokentät soveltuvat tämänkaltaiseen käyttötarkoitukseen hyvin. Alueen voidaan antaa myös luontaisesti metsittyä.

Koska alueen oma pintamaa ei todennäköisesti riitä koko ottamisalueen maisemointiin, alueelle voidaan tuoda puhdasta pintamaata muualta. Vastaanotettavat maat hyväksytetään tarvittaessa valvontaviranomaisella. Kaiken kaikkiaan aluetta hoidetaan jo ottamisen aikana niin, että alue siistyy, sopeutuu ympäröivään maisemaan ja säilyy ihmisille ja ympäristölle turvallisena.

Mikäli alueen kaavoitukseen tai muuhun maankäytön suunnitteluun tulee oleellisia muutoksia luvan aikana, jälkihoitosuunnitelma päivitetään muutosten mukaiseksi ottamistoiminnan loppuvaiheessa.

Vakuus

Voimassa olevassa maa-ainesluvassa (RAKLTk 10.2.2015 § 12) on määrätty 100 000 euron vakuus.

Hakija ei ole esittänyt vakuutta toiminnan aloittamiselle ennestään kuorituilla alueilla mahdollisesti muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja hakee aloituslupaa hakemuksen mukaiselle toiminnalle YSL 199 §:n ja MAL 21 §:n perusteella mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Hakijan mukaan aloitusta muutoksenhausta huolimatta puoltaa se, että hakemus koskee toiminnan jatkamista samalla toiminta-alueella ja samalla ottamisalueen rajauksella. Alueella ei ole maa-aineslain tarkoittamia erityisiä luonnonolosuhteita eikä kaunista maisemakuvaa. Toiminnan aloittaminen ei aiheuta muutosta alueen käyttöön.

Hakija on hakemuksessaan esittänyt, että luvan myöntämisen ja toiminnan sijoittamisen edellytykset täyttyvät. Toiminta alueella järjestetään siten, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, luonnonvarojen käyttämisen vaikeutumista tai ympäristön yleisen viihtyvyyden, kulttuuriarvojen tai virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä eikä vedenhankinnan vaikeutumista.

Toiminnasta ei aiheudu naapurustolle kohtuutonta rasitusta, koska toiminta järjestetään lupahakemuksen mukaisesti. Toiminnan aloittaminen ei yllä mainituista syistä tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti kuuluttamalla 26.7. – 2.9.2024 Sastamalan kaupungin internetsivuilla. Asiakirjat ovat olleet julkisesti nähtävillä kuulutusajan ympäristöterveydenhuollon Sastamalan toimipisteessä ja sivuilla sastamala.fi. Kuulutusta koskeva ilmoitus on julkaistu Tyrvään Sanomissa 31.7.2024. Lisäksi hakemuksesta on erikseen tiedotettu tiedossa oleville asianosaisille.

Hakemuksen johdosta ei ole järjestetty kuulemistilaisuutta tai yleistä katselmusta.

Ympäristötarkastaja on tehnyt ottamisalueella tarkastuksen 21.10.2024.

Lausunnot

Ympäristölupahakemuksesta on pyydetty ympäristönsuojelulain 42 §:n mukaisesti lausunto Sastamalan kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta. Pirkanmaan ELY-keskus on ilmoittanut, ettei se anna lausuntoa hakemuksesta. Lisäksi hakija on pyytänyt ennakolausunnon Pirkanmaan maakuntamuseolta.

Sastamalan kaupungin terveydensuojeluviranomainen toteaa 23.8.2024 antamassaan lausunnossa, ettei sillä ole huomautettavaa ympäristölupahakemuksesta.

Pirkanmaan maakuntamuseo 16.8.2024 antamassaan lausunnossa toteaa, että suunnitellulla hankealueella sijaitsee Soinila Kahilassuo -niminen arkeologinen kulttuuriperintökohde (muinaisjäännostunnus 1000006148). Kyseessä ovat vuonna 2001 todetut kolmiomittaustornin perustusten jäännökset; torni on merkitty vuoden 1909 ns. Senaatin kartaston karttaan. Kalliomäen tasaisella laella sijaitsee halkaisijaltaan noin 4 m suuruinen kivikehä, jonka ympärille on pääilmansuuntiin ladottu 5 - 6 metrin päähän kivikehän keskipisteestä neljä kiviröykkiötä (halkaisijat n. 2 - 2,5 metriä). Kohteen v. 2001 tietojen mukainen sijainti on merkitty lausunnon liitekartalle. Suojelukohteen tiedot ja kartta sen sijainnista on merkitty hankkeen suunnitelmaan ja lupahakemukseen. Kohde sijaitsee metsämaastossa aiemmin louhitun alueen vieressä, vanhan louhoksen pohjoispuolella.

Maanmittaustoimintaan liittyvät arkeologiset jäännökset ovat Pirkanmaalla harvinaisia. Tästä syystä Pirkanmaan maakuntamuseo esittää, että Soinila Kahilassuon kulttuuriperintökohteelle varataan Kämmäkätien varteen otto- ja louhintatoiminnan ulkopuolelle rajattava alue ja säilytetään kohde ympäristössä maakunnan maanmittaustoiminnan historian muistona. Kalliokiviaineksen ottotoiminnan harjoittamisen aikana kohde tulisi merkitä maastoon ja suojata työmaa-aidalla. Tieto suojelukohteesta tulisi olla kaikkien alueella toimivien tiedossa. Tarvittaessa maakuntamuseo voi osallistua maastokatselmuksen varattavan alueen arvioimiseksi ja kohteen merkitsemiseksi maastoon.

Maakuntamuseo pitää valitettavana, mikäli kohteen säilyttämistä ei kuitenkaan voitaisi edellä kuvatulla tavalla toteuttaa, vaan se purettaisiin. Koska kyseessä ei ole muinaismuistolailta rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös, jäännöksen poistaminen ei vaadi muinaismuistolain 13 §:n mukaista menettelyä eikä 11 §:n mukaista kajoamisluvan hakemista. Pirkanmaan maakuntamuseo pitää kuitenkin tärkeänä tässä tapauksessa, että rakenteille tehdään tarkempi arkeologinen dokumentointi ennen niiden poistamista. Dokumentointi voidaan tehdä vain havainnoinnin kannalta luotettavissa olosuhteissa lumettomana aikana, ja sen järjestämisestä tulee sopia hyvissä ajoin ennen rakenteiden poistamista maakuntamuseon kanssa.

Hankkeen vaikutusten arviointia (luku 10.2.) on täydennettävä muun kulttuuriperintökohteen osalta. Mikäli kohde on tarkoitus poistaa, suunnitelmaa ja hakemusta tulee korjata ja täydentää tältä osin. Suunniteltu kalliokiviaineksen ottaminen ei maakuntamuseon tekemän maastokatselmuksen perusteella tässä tapauksessa vaadi arkeologisen inventoinnin tekemistä hankealueella. Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.

Hakijan vastine

Hakija kertoo 21.8.2024 antamassaan vastineessa, että Destia Oy on keskustellut puhelimitse Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa kohteesta Soinila Kahilassuo sekä maakuntamuseon lausunnosta. Kyseessä ovat kolmiomittaustornin perustusten jäännökset. Lähtökohtaisesti Destian tahtotila on jättää arvokkaat kohteet aina ottamisen ulkopuolelle, olipa kyse luonto-, kulttuuriperintö- tai vastaavasta arvokkaasta kohteesta. Se on myös aina tavoitteena suunnittelussa.

Soinila Kahilassuo -kohteen rajaaminen louhinnan ulkopuolelle on kuitenkin mahdotonta, sillä kohde sijaitsee aivan keskellä louhittavaa kalliota, ottamisen etenemissuunnassa. Jos kohde haluttaisiin säilyttää, ottaminen pitäisi kokonaan lopettaa - tai louhia molemmilta puolilta kolmiomittaustornin jäännösten kivikehän ohitse, mikä ei ole käytännössä turvallista eikä muutoinkaan järkevää.

Siksi kohteen dokumentointi lausunnon mukaisesti ja kohteen purkaminen on tässä tapauksessa hakijan kannalta ainoa vaihtoehto. Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa on sovittu, että maakuntamuseo tekee lausunnossa 16.08.2024 tarkoitetun dokumentoinnin syyskuun 2024 aikana. Dokumentoinnin valmistuttua kohde voidaan purkaa. Purkamisesta sovitaan erikseen maakuntamuseon kanssa.

Hakemuksen luvussa 10.2. on kerrottu, että: "Ottaminen ja muu toiminta kohteen Soinila Kahilassuo suhteen toteutetaan museoviraston esittämällä tavalla". Kohde Soinila Kahilassuo tullaan em. tavalla dokumentoimaan ja sen jälkeen poistamaan eli hakemusta täydennetään tältä osin. Poistaminen ei muutoin aiheuta muutoksia hakemukseen eikä ottamissuunnitelmaan.

Hakija on ilmoittanut puhelimitse 18.10.2024 vastineen antamisen jälkeen, että Pirkanmaan maakuntamuseo on tehnyt dokumentoinnin kohteelle 14.10.2024.

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Valmistelija	ympäristötarkastaja Heidi Leppinen
Esittelijä	Ympäristöterveydenhuollon johtaja
Päätösehdotus	Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää myöntää Destia Oy:lle seuraavan maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-ainesluvan ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan maa- ja kiviaineksen ottamiseen, louhintaan ja murskaukseen Sastamalan kaupungin, Soinilan kylässä, kiinteistöillä Metsälä 790-468-4-11 ja Markunmäki 790-468-3-16. Lisäksi annetaan lupa alueen ulkopuolelta tuodun pilaantumattoman kiviaineksen välivarastointiin ja murskaukseen kiinteistöillä Metsälä 790-468-4-11.

Tämä lupa sisältää maa-ainelain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n ja siinä mainitun liitteen 1 taulukon 2, kohdan 7 c, 7 e ja 12 b mukaisen ympäristöluvan. Lausunnossa edellytetty kulttuuriperintökohteen dokumentointi on tehty ennen lupapäätöksen antamista.

Hakemuksen mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-ainelain 21 §:n mukaisesti.

Toimintaa tulee harjoittaa ottamissuunnitelmassa ja lupahakemuksessa esitetyllä tavalla sekä noudattaa lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset:

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Suurin sallittu kokonaisottomäärä on 330 000 m³ltr.
Kalliomurskeen tuotanto saa olla enintään 200 000 t/a.

Maa- ja kiviainesten otto on sallittua ottosuunnitelman mukaisesti 3,6 hehtaarin alueelta alimmillaan tasoon +111,0 (N2000). Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään yhden (1) metrin vahvuinen suojakerros.

Muualta tuotua, pilaantumaton kiviainesta saa vastaanottaa välivarastointiin ja murskaukseen enintään 10 000 tonnia vuodessa kiinteistöllä Metsälä 790-468-4-11. Vastaanotetun kiviaineksen määrä ja alkuperä tulee raportoida valvontaviranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

Jos maisemointiin otetaan vastaan muualta tuotavia maa-aineksia, tulee ne hyväksyttävä valvontaviranomaisella. Vastaanotettavat maa-ainekset eivät saa sisältää vieraslajeja. Maisemointiin vastaanotetun ja käytetyn maa-aineksen määrä ja alkuperä tulee raportoida vuosiraportoinnin yhteydessä. (MAL 11 §, YSL 52 §, VNA 331/2013 6 §)

2. Ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon ennen ottotoiminnan aloittamista. Alueelle on merkittävä korkeuspiste, josta voidaan tarkkailla ottamisen etenemistä. Jyrkät luiskat on merkittävä näkyvästi maastoon esim. aidalla tai lippusiimalla ja varoituskilvillä. Merkinnät tulee pitää jatkuvasti kunnossa. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä. (MAL 11 §, VNA 800/2010 12 §)

Sallitut toiminta-ajat

3. Kalliokiviaineksen räjäytys, poraus, rikotus ja murskaus on sallittua 15.8.-15.6. välisenä aikana arkipäivisin maanantaista perjantaihin pois lukien arkipyhät seuraavasti:

poraus

klo 7-21

räjäytykset	klo 8-18
rikotus	klo 8-18
murskaus ja seulonta	klo 7-22

Kuormaus ja kuljetus on sallittua ympärivuotisesti ma-pe 6-22 ja erityisestä syystä la 7-18. (YSL 227 §, VNA 800/2010 8 §)

Päästöt ilmaan

4. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa häiriintyvissä kohteissa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuksien säätämällä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 4 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Melu ja tärinä

5. Toiminnassa syntyvän melun A-painotettu keskiäänitaso (LAeq) ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 7–22) 55 dB eikä yöllä (klo 22–07) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä toiminnanharjoittajaa selvittämään melu melumittauksilla ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 § VNA 800/2010 7 §, Vnp 993/1992)

6. Räjäytykset tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei siitä aiheudu vaaraa lähimmille kiinteistöille. Samanaikaisesti räjähtävä räjähdysainemäärä tulee pitää mahdollisimman pienenä. Räjäytyksistä on etukäteen ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja lähimpien kiinteistöjen asukkaille sekä mahdollisille muille häiriintyville kohteille. Jokaisen räjäytyksen yhteydessä on tehtävä tärinämittaus lähimmässä häiriintyvässä kohteessa. (YSL 6 ja 52 §, NaapL 17 §)

Jätteiden käsittely ja hyödyntäminen

7. Kaikki jätteet tulee kerätä ja varastoida asiallisesti ennen eteenpäin toimittamista. Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jolla on lupa vaarallisten jätteiden käsittelyyn. Vaarallista jätettä luovutettaessa jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen 24 § (179/2012) mukaiset tiedot jätteistä. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan. (YSL 52 ja 58 §, YSA 15 §, JäteL 15, 29 ja 121 § sekä VNA 179/2012 24 §)

8. Jätteen määrää on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä vähentämään. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on erotettava ja toimitettava höytykäyttöön. Jätteen saa luovuttaa vain jätelain mukaan hyväksytylle toimijalle. (YSL 16, 17, 52 ja 58 §, Jätel 8, 12, 15, 28-30 ja 72 §)
9. Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaisesti. (YSL 114 §)

Pintavesien käsittely

10. Ottamisalueen vedet tulee johtaa ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti louheuomaan ja sieltä ojiin. Ottamisalueen pohja on muotoiltava siten, ettei pintavesilammikoita muodostu. (YSL 6, 49, 52, 62 §)

Pohjavesiseuranta

11. Vedenlaatu tulee tutkituttaa ottamissuunnitelman mukaisesti kiinteistön 790-461-2-35 talousvesikaivosta lupakauden alkaessa, noin 5 vuoden kuluttua luvan lainvoimaiseksi tulosta sekä lupakauden päätyttyä.

Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat parametrit: lämpötila, haju, ulkonäkö, sameus, pH, sähkönjohtavuus, nitraattityppi, nitriittityppi, ammoniumtyppi, kemiallinen hapenkulutus, kolimuotoiset bakteerit ja Escherichia coli.

Vesinäytteet tulee ottaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja vesinäytteet tulee analysoida sertifioidussa laboratoriossa. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata kaivon pinnankorkeus. (YSL 6, 49, 52, 62 §)

Varastointi

12. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Säiliöautot ja työkoneet on säilytettävä niille varatuilla paikoilla HPDE-kalvolla suojatulla tukitoimintojen alueella.

Mikäli käytetään erillisiä polttoainesäiliöitä, on niiden oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava laponestolla, ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Tankkauslaitteisto on oltava lukittuna aina kun alueella ei työskennellä.

Muut alueella varastoitavat kemikaalit on varastoitava katetussa ja suojatussa tilassa, varoaltain varustetuissa astioissa tai tiiviillä

reunuksellisella tai reunakorokkein varustetulla alustalla siten, että vuototapauksessa saadaan kemikaalit kerättyä talteen.

Raaka-aineet, tuotteet, polttoaineet sekä jätteet on varastoitava ja käsiteltävä niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa taikka pilaantumisvaaraa pinta- tai pohjavesille tai maaperälle. (YSL 7, 8, 43 ja 45 §, JäteL 8 ja 72 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 9 §)

13. Paikalla tulee olla varattuna riittävä määrä imeytysainetta mahdollisten vuotojen varalle. (YSL 16, 17, 52 ja 58 §)

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

14. Häiriöistä, joista saattaa aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa on välittömästi ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mahdollisista öljyvahingoista on välittömästi ilmoitettava alueelliselle pelastuslaitokselle ja ryhdyttävä välittömiin rajoitustoimiin vahingon leviämisen estämiseksi. Toimintaohjeet mahdollisten ympäristövahinkojen varalta on oltava nähtävillä työmaalla. (YSL 52, 123 ja 134 §, YSA 15 §)

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

15. Alueen toiminnoista ja siellä syntyneistä jätteistä on pidettävä kirjaa. Yhteenvedo edellisen vuoden kirjanpidosta on toimitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Yhteenvedossa on esitettävä seuraavat asiat:

- louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä (t)
- polttoaineiden ja räjäytysaineiden laatu- ja kulutustiedot
- murskauksen ja louhinnan toiminta-ajat sekä räjäytysajat
- laskennalliset ja/tai mitatut vuosipäästöt
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet
- jätehuoltoa koskevat tiedot: syntyneet jätteet, vaaralliset jätteet ja niiden toimituspaikat
- tärinämittausten tulokset
- kaivotarkkailun mittaustulokset
- tiedot toiminnanharjoittajan oma-aloitteisesti tekemien mittausten tuloksista
- tiedot hiukkasten pitoisuuksien tarkkailusta (tarkkailu esim. silmämääräinen huomiointi työmaapäiväkirjassa)
- muualta vastaanotetun kiviaineksen määrä t/a
- maisemointia varten vastaanotetun ja maisemointiin käytetyn maa-aineksen määrä t/a ja alkuperä

Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. (MAL 23 a §, YSL 62 §, JäteL 8, 28, 29 ja 30 §)

16. Maa-ainesluvanhaltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti valtakunnalliseen NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 a ja b §, MAA 9 §)
17. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seuranta ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteistiedot on ilmoitettavat valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisina. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, YSA 15 §, JäteL 141 §)

Toiminnan aloitus

18. Ennen ottamisen aloittamista tulee hakijan ottaa yhteys kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen aloituskatselmuksen pitämistä varten. (MAL 14 §)

Maisemointi ja loppukatselmus

19. Alue on maisemoitava ottamissuunnitelmassa esitetyllä tavalla mahdollisimman hyvin ympäröivään maisemaan sopivaksi. Maisemointi on saatettava loppuun luvan voimassaoloaikana.

Jyrkät seinämät ja luiskat tulee muotoilla louheilla ja pintamailla kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi. Ottotoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä ottoalueen maisemoinnissa. Ottoalueelle ei saa jäädä maa-ainekasoja ja tiivistyneet, tarpeettomat tienpohjat sekä varastokasojen pohjat tulee pehmentää ennen pintamateriaalin levittämistä.

Mikäli kiinteistön Metsälä Rn:o 4:11 tuleva käyttö on varastoalueena, voi alueen jättää murskepinnalle. Suunnitelma jälkikäytöstä tulee esittää ennen luvan voimassaoloajan loppumista.

Maisemointiin ei saa käyttää maa-aineksia, joiden mukana alueelle pääsee vieraslajeja tai joista voisi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Ottoalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puuntaimia vähintään 3 000 kpl/ha, mikäli alue ei taimetu luontaisesti. Alueelle soveltumaton käyttö on estettävä esimerkiksi puomilla tai siirtolohkareilla. Ottamiseen liittyvät rakennelmat on poistettava alueelta.

Ottamissuunnitelman ja lupaehtojen noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi tulee paikan päällä järjestää tarvittaessa hakijan ja valvontaviranomaisen yhteisiä katselmuksia.

Ottotoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys. (MAL 10, 11 §, MAA 6, 8 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JäteL 72 §)

Ilmoitusvelvollisuus

20. Ympäristöluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle viipymättä:
- 1) toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä;
 - 2) toiminnan lopettamisesta;
 - 3) toimintaa koskevista muista muutoksista ja tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen tai luvan noudattamiseen.
- Luvanhaltijan vaihtuessa luvan uuden haltijan on ilmoitettava vaihtumisesta Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen. (YSL 170 §, MAL 13 a §)

Muut määräykset

21. Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelu- tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)
22. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, YSA 15 §)
23. Toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun luvansaaja on toimittanut 10 000 euron vakuuden ja sitä koskevat asiakirjat Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. (YSL 199 §, MAL 21 §)

Päätöksen perustelut

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää. Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti 10 vuodeksi.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti luvassa on annettava määräykset mm. päästöjen rajoittamisesta, jätteiden syntymisen vähentämisestä ja haittojen vähentämisestä. YSL:n 58 §:n mukaan luvassa on annettava lisäksi tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten

noudattamiseksi. YSL:n 62 §:n mukaisesti tulee myös antaa tarpeelliset määräykset toiminnan ja päästöjen tarkkailusta. Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) on annettu mm. määräys toiminnan sijoittumisesta (3 §), ilman joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta (4 §) ja meluntorjunnasta (6 §). Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta naapureille.

Toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §) asetettua vakuutta vastaan on perusteltua, koska kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka jatkamiseksi lupaa haetaan. Muutoksenhakutuomioistuimella on valituksesta kumota 199 §:ssä tarkoitettua määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

Lupamääräysten perustelut:

Tuotannon ja toiminta-aikojen rajoituksilla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle ja asutukselle ottaen huomioon toimintojen sijoittuminen häiriintyviin kohteisiin nähden. Kokonaisottomäärä ja ottamisalue ovat hakemuksen mukaiset. Päivittäiset ja vuotuiset toiminta-ajat ovat hakijan esittämät ja Vna 800/2010 mukaiset. Ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin kello 7-18 välisenä aikana. (Lupamääräys 1 ja 3)

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon valvonnan mahdollistamiseksi, ja jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene laajemmalle alueelle kuin ottosuunnitelmassa on esitetty. (Lupamääräys 2)

Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toiminnan aiheuttamista haitoista ja tarvittaessa rajoitettava tai poistettava niitä. (Lupamääräys 4, 5, 6, 10 ja 11)

Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava laitokseen, jolla on lupa käsitellä vaarallista jätettä. Siirtoasiakirjan avulla voidaan valvoa vaarallisten jätteiden kulkua tuottajalta asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä. Jätelaissa ja valtioneuvoston asetuksessa eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa määritellään, millä edellytyksillä jätettä voidaan luovuttaa. (Lupamääräys 7 ja 8)

Haitalliset ympäristövaikutukset on ehkäistävä ennakoita, mikä edellyttää toiminnanharjoittajalta huolellisuutta ja varovaisuutta raaka-aineiden, tuotteiden, polttoaineiden sekä jätteiden varastoinnissa ja käsittelyssä. (Lupamääräys 9, 12 ja 13)

Haitallisten ympäristövaikutusten ehkäisyyn liittyy myös varautuminen häiriö- tai onnettomuustilanteisiin sekä riittävä tiedottaminen. (Lupamääräys 14)

Seuranta ja raportointi vaaditaan valvonnan toteuttamiseksi. (Lupamääräys 15, 16 ja 17)

Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa yhteydenpitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa. (Lupamääräys 17)

Alkukatselmuksella varmistetaan esimerkiksi ottamisalueen rajausmerkinnät. (Lupamääräys 2 ja 18)

Maa-aineslain 10 §:n nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet. (Lupamääräys 19)

Ilmoitusvelvollisuus on määrätty ympäristönsuojelulaissa ja maa-aineslaissa. (Lupamääräys 20)

Toiminnanharjoittajan on noudatettava kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä. (Lupamääräys 21)

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (Lupamääräys 22)

Toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta on perusteltua, koska kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka jatkamiseksi lupaa haetaan. (Lupamääräys 23)

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla. (Lupamääräys 20)

Toiminnan aloittaminen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta on perusteltua, koska kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka jatkamiseksi lupaa haetaan. (Lupamääräys 23)

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään 10 vuoden määräajaksi. Päätös on voimassa 7.11.2034 saakka.

Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää uutta lupaa.

Korvattavat päätökset

Päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Sastamalan kaupungin rakennuslautakunnan myöntämä maa-aineslain mukaisen luvan maa-aineksen ottamiseen (RAKLTk 10.2.2015 § 12) ja Sastamalan kaupungin ympäristöjaoston myöntämä ympäristöluvan (YMPJAOST 11.11.2014 § 62).

Maksut ja vakuudet

Maa-aineslupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastusmaksu on 2 850,00 €

Maa-aineslain mukainen päätös hakemuksesta toiminnan aloittamiseen ennen luvan lainvoimaisuutta 200,00 €

Ympäristölupahakemuksen käsittelymaksu on 1 250,00 €

Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen vakuuden hyväksymistä koskevan asian käsittelystä peritään lisämaksu, joka on 20 prosenttia yhteiskäsittelyssä ratkaistavan ympäristölupahakemuksen käsittelymaksusta 250,00 €

Yhteensä 4 550,00 €

Valvontamaksu

Erikseen peritään lisäksi vuosittain maa-ainesoton valvontamaksu sekä valvontaohjelman mukaisesta ympäristöluvanvaraisen toiminnan tarkastuksesta maksu. Maksut määräytyvät voimassa olevien taksojen mukaan.

Vakuus

Luvan saajan tulee ennen toiminnan aloittamista asettaa 50 000 euron suuruinen vakuus mahdollisten alueen jälkihoidosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi Sastamalan kaupunginympäristönsuojeluviranomaiselle. Vakuus on määritelty Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan mukaisesti vähintään 5 000 €/ha ja määrittelyssä on huomioitu koko toiminta-alue ja lisäksi muualta tuotavan kiviaineksen vastaanotto.

Vakuus kattaa koko suunnitelma-alueen ja korvaa aikaisempaa ottoa koskevan vakuuden (RAKLTk 10.2.2015 § 12). Aikaisempi vakuus vapautetaan, kun uusi on toimitettu valvontaviranomaiselle.

Vakuuden tulee olla voimassa 7.11.2035 asti tai kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät jälkihoito- ja muut toimenpiteet on tehty ja hyväksyty lopputarkastuksessa.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainelaki (MAL 555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Jätelaki (646/2011)
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010 ja 314/2017)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n osakaskuntien jätehuoltomääräykset (1.1.2023)
Sastamalan kaupungin yhteistoiminta-alueen ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (1.3.2023)
Sastamalan kaupungin ja Punkalaitumen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksa (1.3.2023)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta ympäristönsuojelulain 190 §:n mukaisesti Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Sastamalan kaupungin internetsivuilla. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien. Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 7.11.2024.

Pöytäkirjanote:

Luvan hakija

Sastamalan kaupunki

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä:

Ilmoitus niille, joille on ympäristönsuojelulain 44 §:n 1 momentin mukaisesti annettu lupahakemuksesta erikseen tieto.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

ympäristötarkastaja Heidi Leppinen puh. 0400 805 432